

Одлука којом се спречава ступање на снагу Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине

Бр. 14/23

Користећи се овлаштењима која су ми дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији наведеног Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II.1(д) горе наведеног Споразума, према којем високи представник “пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са цивилном имплементацијом”;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Вијећа за имплементацију мира које се састало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Вијеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно речено, “доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним,” у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са тачком (ц) овог става) и “мјере у сврху осигурања имплементације Мировног споразума на читавој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Подсјећајући такође да је Савјет безбједности Уједињених нација у више наврата потврдио својим резолуцијама донесеним на основу поглавља VII Повеље Уједињених нација да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу имплементације Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује “овлаштење за доношење обавезујућих одлука када оцијени да је то неопходно о питањима која је Вијеће за имплементацију мира разматрало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године”;

Имајући у виду најновији коминике Управног одбора Вијећа за имплементацију мира, у којем је Управни одбор још једном потврдио своју пуну подршку високом представнику у осигурању пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација;

Присјећајући се да у Резолуцији 2549 (2020) Савјет безбједности Уједињених нација “позива стране да се у складу с Мировним споразумом придржавају своје обавезе да у цијелости сарађују са свим институцијама укљученим у provedбу овог мировног споразума, како је описано у Мировном споразуму”;

Подсјећајући да је Уставни суд Босне и Херцеговине централна институција државе Босне и Херцеговине утемељена Уставом Босне и Херцеговине као независан чувар Устава Босне и Херцеговине с искључивом надлежношћу да одлучује о било којем спору који се јавља по Уставу Босне и Херцеговине између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине;

Подсјећајући да је према члану I/2. Устава, Босна и Херцеговина “демократска држава која функционише у складу са законом” и да се чланом VI/5. Устава предвиђа да су “одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће”, те да се чланом III/3.б) захтијева од ентитета и свих њихових административних јединица да се у потпуности придржавају Устава Босне и Херцеговине, као и одлука институција Босне и Херцеговине;

Истичући да је Уставни суд Босне и Херцеговине независан од свих других органа власти у Босни и Херцеговини и да су сви ти органи обавезни поштивати његову независност;

Подсјећајући да правосуђе представља темељ владавине права и да његова независност, професионализам и ауторитет захтијевају да правосуђе мора бити слободно од вањских притисака и политичког утицаја, те да испуњавање тог захтјева представља саставни дио темељног демократског начела диобе власти;

Наглашавајући да непровођење одлука судова генерално, а нарочито одлука Уставног суда Босне и Херцеговине директно нарушава уставни поредак, владавину права и диобу власти;

Дубоко забринут због тога што јавни званичници и органи јавне власти не само да намјерно не поштују одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине, него такође позивају и покушавају да обавезу одговорна лица да не поштују те одлуке;

Констатујући с тим у вези озбиљне нападе на Уставни суд Босне и Херцеговине од стране органа власти Републике Српске, у намјери да онеспособе Уставни суд Босне и Херцеговине као једну од највиших институција у држави;

Подсјећајући да овакви напади на Уставни суд Босне и Херцеговине као на једну од највиших институција Босне и Херцеговине, као и покушаји да се незаконито промијени уставни поредак Босне и Херцеговине, представљају озбиљно кршење Општег оквирног споразума за мир, а самим тим и нарушавање мира и стабилности у земљи и региону, те да сходно томе заслужују одговарајућу реакцију;

Оцењујући да неименовање судија у Уставни суд Босне и Херцеговине од стране Народне скупштине Републике Српске не представља пропуст, него свјесно усвојену политику владајуће коалиције Републике Српске с циљем да се угрози Уставни суд Босне и Херцеговине;

Подсјећајући да је 19. јуна 2023. године Уставни суд одржао ванредну сједницу на којој је размотрио политички притисак извршен на судију који долази из Републике Српске да се повуче из Уставног суда Босне и Херцеговине, како би се рад Суда додатно саботирао, као и саопштење у којем је Суд најоштрије осудио све политичке притиске и позвао “све да се од тога уздрже”, истичући притом да: “Нико други, нити један законодавни или извршни орган, нема уставну надлежност да ‘повуче’ судију који је изабран у Уставни суд Босне и Херцеговине. Једини начин на који може престати функција судији у Уставном суду је онај који прописује Устав Босне и Херцеговине.”;

Дубоко забринут због тога што је Народна скупштина Републике Српске на својој посебној сједници одржаној 27. јуна 2023. године усвојила Закон о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, којим се настоји осигурати да се одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине неће примјењивати и извршавати на територији Републике Српске и којим се настоји да се такви случајеви непримјењивања и неизвршавања изузму из оквира државне надлежности у кривичним стварима и из примјене Кривичног закона Босне и Херцеговине, чиме се нуди политичка “заштита таквим лицима од евентуалне кривичне одговорности по основу неизвршавања и непримјењивања одлука Уставног суда Босне и Херцеговине”;

Узимајући у обзир да је Народна скупштина Републике Српске у покушају доношења тог закона у њега уврстила и одредбу која има за циљ искључивање надлежности државе Босне и Херцеговине у кривичним стварима, покушавајући да се одређена лица изузму од примјене одредаба Кривичног закона Босне и Херцеговине и да избјегну кривичну одговорност предвиђену према том закону;

Подсјећајући да су према Уставу Босне и Херцеговине ентитети и све њихове ниже административне јединице дужне у цијелости поштовати Устав Босне и Херцеговине и законодавство државе Босне и Херцеговине, те да се ентитетским законом не могу вршити измјене и допуне законодавства државе Босне и Херцеговине, чиме се примјена наведеног законодавства ограничава или се на други начин мијења, као и то да су органи власти на државном нивоу дужни поступати у складу са законима којима се уређује њихов рад и надлежности;

Увјерен да претходно описано понашање озбиљно угрожава цивилну имплементацију Општег оквирног споразума за мир;

Узимајући у обзир све претходно наведено, високи представник овим доноси сљедећу одлуку:

ОДЛУКА

којом се спречава ступање на снагу Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине

Члан 1.

Овим путем се обуставља законодавни поступак доношења *Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине*, који је Народна скупштина Републике Српске изгласала на својој Осмој посебној

сједници одржаној 27. јуна 2023. године.

Сви акти и процедурални кораци донесени односно окончани у оквиру законодавног поступка доношења *Закона о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине*, укључујући и изгласавање наведеног закона од стране Народне скупштине Републике Српске на њеној Осмој посебној сједници одржаној дана 27. јуна 2023. године, овим се путем проглашавају ништавним *ab initio* и не производе никакво правно дејство.

Закон о непримјењивању одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, који је Народна скупштине Републике Српске изгласала на својој Осмој посебној сједници одржаној 27. јуна 2023. године, неће ступити на снагу.

Члан 2.

Сви надлежни органи и службена лица дужни су обуставити доношење аката, те све друге радње и активности које имају за циљ да на било који начин омогуће ступање на снагу или примјену Закона из члана 1. ове Одлуке, укључујући и проглашење наведеног Закона и његово објављивање у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 3.

Доношење аката, те све друге радње и активности поменуте у члану 2. ове Одлуке, односно примјена на било који начин Закона из члана 1. ове Одлуке спадају у подручје примјене одредби члана 2. Закона о измјенама и допунама Кривичног закона Босне и Херцеговине и члана 203а (*Неизвршавање одлука Високог представника*) Кривичног закона Босне и Херцеговине и могу стога бити предмет кривичног гоњења.

Члан 4.

Ова Одлука ће имати првенство у односу на било које неконзистентне одредбе Устава Републике Српске, било ког закона, прописа или акта, било постојећег, било будућег. Ова Одлука изравно се примјењује и није потребна ниједна додатна радња ради осигурања њеног правног дејства.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу одмах по објављивању на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника.

Ова Одлука се објављује на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника и одмах се објављује у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Сарајево, 1. јула 2023.

Кристијан Шмит

Високи представник